

استخراج و تبیین شاخص‌های پایداری بومی (نمونه موردی: محله گودال مصلی یزد)

مجتبی شریف نژاد^۱، اعظم نظامی*^۲، سپیده خورسندی^۳

- ۱- عضو هیئت علمی گروه شهرسازی دانشگاه یزد، آدرس: یزد، خیابان امام خمینی، میدان امیر چخماق، کوچه سهل بن علی، دانشکده هنر و معماری دانشگاه یزد، گروه شهرسازی. sharifnejad@yahoo.com
- ۲- اعظم نظامی، دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشکده هنر معماری یزد. nezamiazam@yahoo.com.
- ۳- سپیده خورسندی، دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشکده هنر و معماری یزد. Sepideh_k69@yahoo.com

چکیده:

بشر امروزی در اثر بر هم زدن توازن زندگی، فاصله گرفتن از طبیعت و ارزش‌های انسانی، عدم توجه به فاکتورهای محیطی و بومی، رفتارهای سلطه‌جویانه و استفاده ابزاری از طبیعت به بحران‌های عظیم گرفتار شده است و خود را در مواجهه با آینده مبهم و خطرناکی بیند. این امر سبب شکل‌گیری تدریجی رویکردی به نام توسعه پایدار شده است. می‌توان رد پای تفکر پایداری را در شیوه زیست بسیاری از جوامع بومی در طول تاریخ دنبال کرد. پایداری مفهومی است که در ذات بسیاری از فرهنگ‌های بومی پیش از دوران صنعتی وجود داشته است. در فرایند عمومی دستیابی به شهرهای پایدار مراحل شناخت، ارائه معیارها و شاخص‌های پایداری و نیز ارائه راهکارها از جمله مهم‌ترین گام‌ها به شمار می‌روند که طبق نظرات سازمان‌های جهانی توسعه پایدار مبنی بر لزوم بومی بودن معیارها و شاخص‌های توسعه پایدار، اولین گام پس از مرحله شناخت، استخراج معیارها و شاخص‌های بومی است. برای دستیابی به این مهم بهترین راه رجوع به بافت‌های تاریخی است. زیرا مفهوم زمان در آن‌ها حل شده و حاوی بسیاری از شاخص‌های مذکور می‌باشند. در این راستا در این مقاله که با روش تحقیق توصیفی - تحلیلی انجام شده، سعی شده با بررسی محله گودال مصلی یزد تا حد امکان شاخص‌های پایداری محلی استخراج و معرفی گردد. در این راستا در فرایند یاد شده، پس از انجام مرحله شناخت بافت در پنج بعد کالبدی، اقتصادی، اجتماعی، زیست‌محیطی، مدیریتی، شاخص‌های پایداری موجود در بافت شناسایی شده است.